

FINANCIËLE STEUN VOOR BRUSSELSE ONDERNEMERS

GENIET VAN TALRIJKE PREMIES OM UW ACTIVITEITEN TE BOOSTEN!

BRUSSEL ECONOMIE EN WERKGELEGENHEID
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

U kunt als Brusselse zelfstandige, onderneming of kandidaat-ondernemer profiteren van premies om uw activiteiten te boosten. Tal van premies kunnen u ter beschikking worden gesteld:

ONDERNEMINGSPROJECT

Bedrijfsprojectpremie: ideeën in ontwikkeling brengen	Pagina 4
Bedrijfsprojectpremie: het project verder uitwerken	Pagina 5
Bedrijfsprojectpremie: bedrijfsovername	Pagina 6

WEB EN DIGITALISERING

Webpremie	Pagina 7
Coworkingpremie	Pagina 9

AANKOOP EN WERKEN

Premie voor een investering: werken, materiaal, immobiliën, immaterieel	Pagina 10
Beveiligingspremie	Pagina 14
Premie voor een investering: terugwinnen van materialen of objecten of besparing van grondstoffen	Pagina 15
Aanpassingspremie aan normen	Pagina 17
Premie voor een investering: burenhinder, verontreinigd terrein, beplantingen	Pagina 19
Premie toegankelijkheid	Pagina 21
ZEUS-vestigingssteun	Pagina 22

ADVIES EN OPLEIDING

Consultancypremie	Pagina 23
Opleidingspremie	Pagina 25
Opleidingspremie: industriële omschakeling	Pagina 27

AANWERVING - HR

Competenties-erkenningspremie	Pagina 28
Aanwervingspremie: groeiplan	Pagina 29
Aanwervingspremie: project van circulaire economie	Pagina 30
ZEUS-aanwervingspremie	Pagina 31
Kinderdagverblijfspremie	Pagina 32

TE WETEN

Micro, klein, middelgroot of groot: hoe bepaalt u de omvang van uw onderneming?	Pagina 33
Toegestane sectoren per premie	Pagina 34
Verplichtingen en controles	Pagina 39
Neem contact met ons op	Pagina 40

Een premie ontvangen van Brussel Economie en Werkgelegenheid

U kan enkel een premie ontvangen als u aan bepaalde voorwaarden voldoet, ongeacht het type van aangevraagde steun.

U beschikt over een vestigingseenheid of u bent gedomiceerd in een van de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

In het geval van een onderneming (als u over een ondernemingsnummer beschikt):

- uw onderneming is actief in een van de sectoren die ondersteund worden;
- u bent de omvang van uw onderneming nagegaan;
- uw onderneming heeft economische en commerciële doeleinden en wordt gefinancierd door niet meer dan 50% middelen van publieke oorsprong (of 75% voor de ondernemingen die sinds minder dan 4 jaar ingeschreven zijn in de Kruispuntbank van Ondernemingen);
- u hebt het maximale bedrag van premies

dat u kan ontvangen voor de drie laatste boekjaren nog niet bereikt (de-minimissteun, zie www.premieskmo.brussels).

Voor de meeste premies: u bent nog niet van start gegaan met uw project vóór de indiening van uw premieaanvraag.

Dat wil zeggen, u hebt nog geen bestelling ondertekend of bent nog geen andere vorm van verbintenis aangegaan.

Weet dat een premie pas wordt uitbetaald na de voltooiing van uw project. Eerst moet u uw facturen en betalingsbewijzen indienen.

Wanneer een premie aan u wordt toegekend, verbindt u zich ertoe een aantal verplichtingen in acht te nemen.

Voldoet u aan deze criteria? Ontdek dan de premies voor Brusselse ondernemingen en ondernemers op de volgende pagina's!

**OM EEN PREMIE AAN TE VRAGEN,
SURF NAAR**

www.premieskmo.brussels

Daar vindt u meer informatie en de links naar de formulieren om premies aan te vragen.

CONTACT

Brussel Economie en Werkgelegenheid

Directie Steun aan Ondernemingen

Kruidtuinlaan 20

1035 Brussel

→ www.premieskmo.brussels

Bedrijfsprojectpremie: ideeën in ontwikkeling brengen

Terugbetaling van 60% van de uitgaven in verband met de ontwikkeling van een ondernemingsproject.

BEGUNSTIGDEN

De premie is bedoeld voor particulieren met een woonplaats in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en die een onderneming willen oprichten.

De kandidaat-ondernemer moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

- De uitoefening van een activiteit beogen in een van de toegestane sectoren;
- Een concreet project hebben voor de oprichting van een onderneming, ondersteund door een projectbeschrijving;
- Ten minste 18 jaar oud zijn;
- In de drie jaren die de ontvangst van de steunaanvraag voorafgaan niet het statuut van zelfstandige hebben gehad (met uitzondering van het statuut van student-zelfstandige);
- Nog geen bedrijfsprojectpremie hebben ontvangen;
- Begeleid worden door een van de lokale economieloketten, op basis van een overeenkomst van minstens zes maanden.

TUSSENKOMST

Gesubsidieerde uitgaven

De premie betreft de volgende kostentypes:

- **Consultancy:** de opdrachten moeten een markt-, een financieel, een juridisch, een technisch of een informaticaonderzoek omvatten.
- **Opleiding:** mag maximaal 3 maanden duren en moet nodig zijn voor de verwezenlijking van het project.
- **Kinderopvang:** kosten van kinderopvang voor een kind tot 3 jaar, voor een periode van maximaal 3 maanden.
- **Deelname aan een buitenlandse beurs:** kosten met betrekking tot één enkele beurs.

Neem kennis van de voorwaarden met betrekking tot deze kostentypes op de website van Brussel Economie en Werkgelegenheid.

Bedragen en plafonds

- 60% van de toegestane investeringen;
- Max. premie van € 3000.

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. Teken een begeleidings-overeenkomst met een van de lokale economieloketten.

2. Dien het formulier en de bijbehorende bijlagen in.
3. Brussel Economie en Werkgelegenheid stuurt u binnen een termijn van twee maanden een ontvangstbericht. U kunt dan de uitgaven doen die in aanmerking komen voor de premie.
4. Om de premie te ontvangen, dient u de betalingsaanvraag in ten laatste drie maanden na het project. De premie wordt in één keer uitbetaald.

Bedrijfsprojectpremie: het project verder uitwerken

Terugbetaling van 60% van de uitgaven in verband met de voltooiing van een ondernemingsproject.

BEGUNSTIGDEN

De premie is bedoeld voor particulieren met een woonplaats in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en die een geavanceerd project voor de oprichting van een onderneming verder willen uitwerken.

De kandidaat-ondernemer moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

- De uitoefening van een activiteit beogen in een van de toegestane sectoren;
- Een concreet project hebben om een onderneming op te richten, ondersteund door een marktonderzoek, een strategische analyse en een financieel plan;
- Ten minste 18 jaar oud zijn;
- In de drie jaren die de ontvangst van de steunaanvraag voorafgaan niet het statuut van zelfstandige hebben gehad (met uitzondering van het statuut van student-zelfstandige);
- Nooit een premie voor een ondernemingsproject hebben ontvangen;
- Begeleid worden door hub.brussels of een van de lokale economieloketten, op basis van een overeenkomst van minstens twee maanden.

TUSSENKOMST

Gesubsidieerde uitgaven

De premie betreft de volgende kostentypes:

- **Consultancy:** de opdrachten moeten een markt-, een financieel, een juridisch, een technisch of een informaticaonderzoek omvatten;
- **Opleiding:** mag maximaal 3 maanden duren en moet nodig zijn voor de verwezenlijking van het project;
- **Uitrusting:** de premie kan betrekking hebben op de aankoop of huur van bedrijfsuitrusting, goederen en leveringen die noodzakelijk zijn voor de ontwikkeling van uw bedrijfsproject;

- **Kinderopvang:** kosten van kinderopvang voor een kind tot 3 jaar, voor een periode van maximaal 3 maanden;
- **Deelname aan een buitenlandse beurs:** kosten met betrekking tot één enkele beurs.

Neem kennis van de voorwaarden met betrekking tot deze kostentypes op de website van Brussel Economie en Werkgelegenheid.

Bedragen en plafonds

- 60% van de toegestane investeringen;
- Max. € 15000.

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. **Teken een overeenkomst met de begeleidende instelling.**
2. Dien het formulier en de bijbehorende bijlagen in.
3. Brussel Economie en Werkgelegenheid stuurt u binnen een termijn van twee maanden een ontvangstbericht. U kunt dan de uitgaven doen die in aanmerking komen voor de premie.
4. Om de premie te ontvangen, dient u de betalingsaanvraag in ten laatste drie maanden na het project.
5. Op aanvraag ontvangt u 50% van het in de toekenningsbeslissing bepaalde bedrag. Om het resterende premiebedrag te ontvangen moet u het evaluatieverslag en de bewijsstukken hebben bezorgd.

Bedrijfsprojectpremie: bedrijfsovername

Terugbetaling van 60% van de uitgaven in verband met de overname van een onderneming.

BEGUNSTIGDEN

De premie is bedoeld voor particulieren met een woonplaats in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en die een concreet project voor de overname van een onderneming verder uitwerken.

De kandidaat-ondernemer moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

- De uitoefening van een activiteit beogen in een van de toegestane sectoren;
- De overname van een onderneming beogen die:
 - > minstens drie voltijdse werknemers tewerkstelt met een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur (met uitzondering van uitzendkrachten);
 - > een gemiddelde omzet heeft van maximaal € 2000000 in de laatste drie boekjaren.
- Een concreet overnameproject hebben, onderbouwd door een **verklaring op eer** van de voornaamste vennoten of aandeelhouders van de onderneming, en een **financieel plan en een ontwerp van een ontwikkelingsstrategie van de onderneming** hebben;
- Ten minste 18 jaar oud zijn;
- In de drie jaren die de ontvangst van de steunaanvraag voorafgaan niet het statuut van zelfstandige hebben gehad (met uitzondering van het statuut van student-zelfstandige);
- Nooit eerder een premie voor een ondernemingsproject hebben ontvangen;
- Begeleid worden door hub.brussels of een van de lokale economieloketten, op basis van een overeenkomst van minstens zes maanden;
- Beroep doen op een consultant voor een overnamediagnose. **Meer dan 50% van de premie moet besteed worden aan een overnamediagnose.**

TUSSENKOMST

Gesubsidieerde uitgaven

De premie betreft de volgende kostentypes:

- **Consultancy:** de opdrachten moeten een markt-, een financieel, een juridisch, een technisch of een informaticaonderzoek omvatten.
- **Opleiding:** mag maximaal 3 maanden duren en moet nodig zijn voor de verwezenlijking van het project.
- **Kinderopvang:** kosten van kinderopvang voor een kind tot 3 jaar, voor een periode van maximaal 3 maanden.
- Deelname aan een **buitenlandse beurs:** kosten met betrekking tot één enkele beurs.

Neem kennis van de voorwaarden met betrekking tot deze kostentypes op de website van Brussel Economie en Werkgelegenheid.

Bedragen en plafonds

- 60% van de toegestane investeringen;
- Max. premie van € 15000.

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. **Teken een overeenkomst met de begeleidende instelling.**
2. Dien het formulier en de bijbehorende bijlagen in.
3. Brussel Economie en Werkgelegenheid stuurt u binnen een termijn van twee maanden een ontvangstbericht. U kunt dan de uitgaven doen die in aanmerking komen voor de premie.
4. Om de premie te ontvangen, dient u de betalingsaanvraag in ten laatste drie maanden na het project.
5. Op aanvraag ontvangt u 50% van het in de toekenningsbeslissing bepaalde bedrag. Om het resterende premiebedrag te ontvangen moet u het evaluatieverslag en de bewijsstukken hebben bezorgd.

Premie voor het ontwikkelen van een website of een e-commerceplatform

Terugbetaling van maximaal 60% van de externe consultancyopdracht voor de optimalisatie en de ontwikkeling van een website of een e-commerceplatform.

BEGUNSTIGDEN

De premie is bedoeld voor de micro- en kleine ondernemingen die actief zijn in bepaalde activiteitensectoren.

TUSSENKOMST

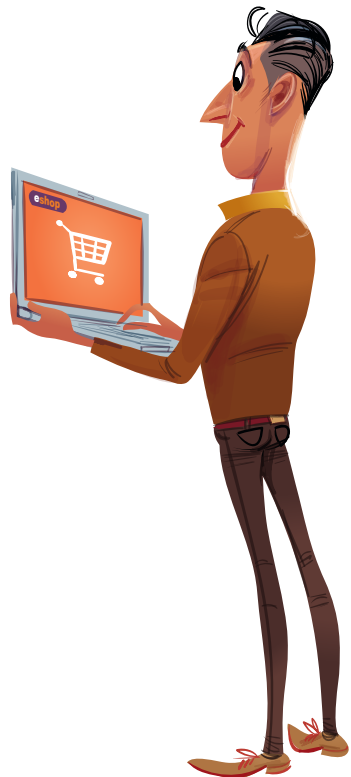
Gesubsidieerde uitgaven

De consultancyopdracht moet:

1. Betrekking hebben op:
 - > het ontwerp of de vernieuwing van een website of een e-commerceplatform;
 - > de lancering, de positionering of de herpositionering van uw onlineverkoop;
 - > een audit en/of optimalisatie van uw website of van uw e-commerceplatform.
2. een uitzonderlijk karakter hebben en dienen om een specifiek probleem op te lossen (niet-permanente en niet-regelmatige uitbesteding);
3. minder dan 6 maanden duren.

De dienstverlener die de opdracht uitvoert:

- heeft als hoofdactiviteit de verlening van de consultancydiensten in kwestie;
- is gespecialiseerd in het domein in kwestie;
- oefent sinds ten minste 2 jaar zijn consultancyactiviteiten uit;
- is onafhankelijk van uw bedrijf;
- heeft voor uw onderneming in de laatste twee jaren nooit een gesubsidieerde consultancy-opdracht uitgevoerd.

Bedragen en plafonds

- 40% van het bedrag van de externe consultancyopdracht;
- Vermeerdering van 10% of 20% als aan één of meerdere voorwaarden wordt voldaan (voor meer informatie: www.premieweb.brussels);
- Premie van max. € 5000 per kalenderjaar;
- Min. tussenkomst per aanvraag/opdracht: € 500;
- Max. 1 gesubsidieerde opdracht per kalenderjaar.

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. Vul voor de start van de opdracht het formulier en de bijbehorende bijlagen in en verzend dit.
2. De opdracht kan pas van start gaan vanaf de datum van de ontvangstbevestiging, en ten laatste drie maanden na de kennisgeving van het toekenningsbesluit.
3. Nadat de opdracht is voltooid, hebt u drie maanden de tijd om de bewijsstukken door te sturen voor het verkrijgen van de premie. Deze zal u in één keer worden uitbetaald.

Coworkingpremie

Premie van maximaal € 450 voor een abonnement op een erkende coworkingruimte in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

BEGUNSTIGDEN

De premie is bedoeld voor:

- **particulieren met een woonplaats in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest** die een project hebben om een onderneming op te richten of over te nemen en bedrijvig willen zijn in bepaalde activiteitensectoren.
- **de micro-ondernemingen** die nog geen drie jaar ingeschreven zijn bij de Kruispuntbank van Ondernemingen en bedrijvig zijn in bepaalde activiteitensectoren.

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. Eerst moet u een overeenkomst sluiten met een erkende coworkingruimte.
2. Stuur het ingevulde aanvraagformulier voor de premie en de bijlagen ervan **uiterlijk drie maanden na de ondertekening van de overeenkomst** door.
3. U zult binnen de maand een ontvangstbevestiging ontvangen.
4. Brussel Economie en Werkgelegenheid betaalt de premie in één keer.

TUSSENKOMST

Gesubsidieerde uitgaven

U kan een premie krijgen voor een abonnement op een coworkingruimte, op voorwaarde dat Brussel Economie en Werkgelegenheid deze ruimte heeft erkend. Raadpleeg de lijst van erkende coworking ruimtes op www.premieskmo.brussels.

Voor u een premie kan aanvragen, moet u eerst een overeenkomst sluiten met één van de erkende coworkingruimtes.

Uiterlijk drie maanden na de betekening van de steunbeslissing moet deze overeenkomst uitwerking hebben. De overeenkomst moet worden gesloten **voor een duur van minstens twee maanden voltijs gebruik of drie maanden halftijs gebruik**.

Bedragen en plafonds

- De premie is gelijk aan het bedrag dat bepaald is voor de uitvoering van de overeenkomst met de coworkingruimte, met een maximum van € 450.
- Een enkele premie per natuurlijke persoon of per micro-onderneming.

Premie voor een investering: werken, materiaal, immobiiliën, immaterieel

Terugbetaling van maximaal 30% van het bedrag van de investering voor de aankoop van een gebouw of een grond, de aankoop van materiaal, de uitvoering van werken, de overname van een handelsfonds, enz.

BEGUNSTIGDEN

De premie is bedoeld voor de micro-, kleine en middelgrote ondernemingen die actief zijn in bepaalde activiteitensectoren.

TUSSENKOMST

Gesubsidieerde uitgaven

U kunt profiteren van een premie voor investeringen met als doel het:

- Creëren van een vestiging
 - > Grond of gebouw;
 - > Meubilair, machine, uitrusting, bedrijfsvoertuig, zwaar voertuig;
 - > Grote werken of afwerkingswerken.
- Uitbreiding van een bestaande vestiging door:
 - > Uitbreiding van de oppervlakte die gebruikt wordt voor de activiteit binnen het bezette gebouw;
 - > Aankoop van het bezette gebouw als huurder;
 - > Werken;
 - > Meubilair, uitrusting, machine, bedrijfsvoertuig;
 - > Octrooi, merk, model;
 - > Handelsfonds (overname van het netto geïmmobiliseerde gedeelte).
- Diversifiëren van de productie of het aanbod
 - > Goederen produceren of producten of diensten aanbieden die noch geproduceerd, noch aangeboden werden vóór de premieaanvraag.

Deze investeringen moeten:

- noodzakelijk zijn met betrekking tot de activiteiten van het bedrijf;
- beheerd worden als een goede huisvader: overbodige uitgaven zijn niet toegestaan;
- nieuwe goederen zijn: investeringen in tweedehandsmeubilair of -materiaal geven geen recht op een premie (behoudens uitzonderlijke gevallen);
- investeringen bestemd voor verhuur zijn niet toegelaten (behoudens uitzonderlijke gevallen);
- door het bedrijf aangewend worden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- uitgevoerd worden in overeenstemming met de van kracht zijnde wetgeving en regelgeving;
- als vaste activa geboekt zijn in de jaarrekeningen (rechtspersonen) of in de tabel met afschrijvingen (natuurlijke personen).

Naargelang het type van investering zijn er andere specifieke voorwaarden. Voor meer informatie kunt u terecht op www.premieinvesteringen.brussels.

Bedragen en plafonds

Minimaal investeringsbedrag

U kunt alleen een premie ontvangen als uw investeringsprogramma een bepaald bedrag bereikt dat varieert in functie van de omvang van uw bedrijf en de leeftijd van uw onderneming (op basis van de datum van inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen).

■ Micro-onderneming

Minder dan 4 jaar actief (starter): € 10000 excl. btw.

Minimaal 4 jaar actief: € 15000 excl. btw.

■ Kleine onderneming

Minder dan 4 jaar actief (starter):

€ 15000 excl. btw.

Minimaal 4 jaar actief: € 30000 excl. btw.

■ Middelgrote onderneming

€ 100000 excl. btw.

1. Premiebedrag voor een (im)materiële investering

Voor een (im)materiële investering (werken, materiaal, handelsfonds, octrooi, merk), kan uw bedrijf een hogere steun genieten als het aan bepaalde criteria voldoet: zie www.premieskmo.brussels.

Deze percentages worden alleen toegepast op de waarde van de machines en uitrustingen (op basis van het verslag van een bedrijfsrevisor voor de

overname van het handelsfonds), geplafonneerd op € 15000 excl. btw. Voor de ondernemingen in de vorm van rechtspersonen (vennootschappen) is het bedrag van de subsidie vrijgesteld van belastingen (wet van 23/12/2005 betreffende het generatiepact).

Weet dat u een hogere premie kunt krijgen als uw onderneming in de ontwikkelingszone¹ of in de Zone van Economische Uitbouw in de Stad ligt².

¹ Zone die het Gewest doorkruist langs het kanaal. Controleer of uw onderneming (investeringslocatie) in de 'ontwikkelingszone' ligt.

² Zone gelegen binnen de 'ontwikkelingszone' en die segmenten van de gemeenten Anderlecht, Brussel, Vorst en Sint-Jans-Molenbeek omvat. Controleer of uw onderneming (investeringslocatie) in de 'zone van economische uitbouw in de stad' ligt.

Micro- of kleine onderneming

Locatie en tewerkstelling	Premiepercentage ten aanzien van het bedrag	Maximumpremie per kalenderjaar*
Buiten de ontwikkelingszone ¹	• 5% als aan geen enkel criterium wordt voldaan* • 10% of 15% naargelang de vervulde criteria*	€ 350000
In de ontwikkelingszone ¹ (buiten de zone van economische uitbouw in de stad ²)	• 10% als aan geen enkel criterium wordt voldaan* • van 15% tot 30% naargelang de vervulde criteria*	€ 500000
In de zone van economische uitbouw ² in de stad en 30% Brussels personeel met een contract van lange duur ³	• 30%	€ 500000

Middelgrote onderneming

Locatie en tewerkstelling	Premiepercentage ten aanzien van het bedrag	Maximumpremie per kalenderjaar*
Buiten de ontwikkelingszone ¹	• 2,5% als aan geen enkel criterium wordt voldaan* • 7,5% of 10% naargelang de vervulde criteria*	€ 350000
In de ontwikkelingszone ¹ (buiten de zone van economische uitbouw in de stad ²)	• 7,5% als aan geen enkel criterium wordt voldaan* • van 12,5% tot 20% naargelang de vervulde criteria*	€ 500000
In de zone van economische uitbouw ² in de stad en 30% Brussels personeel met een contract van lange duur ³	• 20%	€ 500000

1 Zone die het Gewest doorkruist langs het kanaal. Controleer of uw onderneming (investeringslocatie) in de 'ontwikkelingszone' ligt.

2 Zone gelegen binnen de 'ontwikkelingszone' en die segmenten van de gemeenten Anderlecht, Brussel, Vorst en Sint-Jans-Molenbeek omvat. Controleer of uw onderneming (investeringslocatie) in de 'zone van economische uitbouw in de stad' ligt.

3 30% van het personeel (geen uitzendkrachten) van uw vestigingen in de zone van economische uitbouw in de stad:
 - was in de zes maanden voorafgaand aan de steunaanvraag gedomicilieerd in deze zone;
 - beschikt over een contract van onbepaalde duur of een contract van bepaalde duur van minimaal drie jaar.

* meer informatie op www.premieinvesteringen.brussels.

2. Premiebedrag voor de aankoop van een gebouw of een grond

Micro- of kleine onderneming

Locatie en tewerkstelling	Premiepercentage ten aanzien van het bedrag	Maximumpremie per kalenderjaar*
Buiten de ontwikkelingszone ¹	• 5%	€ 350000
In de ontwikkelingszone ¹ (buiten de zone van economische uitbouw in de stad ²)	• 10%	€ 500000
In de zone van economische uitbouw ² in de stad en 30% Brussels personeel met een contract van lange duur ³	• 15%	€ 500000

Middelgrote onderneming

Locatie en tewerkstelling	Premiepercentage ten aanzien van het bedrag	Maximumpremie per kalenderjaar*
Buiten de ontwikkelingszone ¹	• 2,5%	€ 350000
In de ontwikkelingszone ¹ (buiten de zone van economische uitbouw in de stad ²)	• 7,5%	€ 500000
In de zone van economische uitbouw ² in de stad en 30% Brussels personeel met een contract van lange duur ³	• 10%	€ 500000

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. Vul vóór de aanvang van de werken/investeringen, d.w.z. vóór de ondertekening van eender welke bestelbon, een eerste formulier en de bijbehorende bijlagen in en stuur het door.
2. Vanaf de datum van de ontvangstbevestiging hebt u zes maanden de tijd om de investeringen uit te voeren en te betalen (facturen van minimaal € 500 excl. btw) en een formulier voor een tweede premieaanvraag met

bijbehorende bijlagen door te sturen.

3. BrusselEconomieenWerkgelegenheid betaalt u de premie in één keer uit als uw bedrijf minder dan vier jaar oud is of als de premie minder dan € 25000 bedraagt. Zo niet wordt de premie in twee of drie keer uitbetaald, naargelang het premiebedrag.

Premie voor de beveiliging van de onderneming

Terugbetaling van 40% van een investering voor de installatie van een beveiligingssysteem.

BEGUNSTIGDEN

De premie is bedoeld voor de micro-, kleine en middelgrote ondernemingen die actief zijn in bepaalde activiteitensectoren.

TUSSENKOMST

Gesubsidieerde uitgaven

U kunt een premie krijgen als u minstens € 3000 investeert in een beveiligingssysteem voor uw onderneming, zoals:

- een alarmsysteem;
- een systeem van mechanische bescherming: luik, hek, traliwerk, ...;
- een systeem van camerabewaking: digitale camera en video.

Deze investeringen moeten:

- noodzakelijk zijn met betrekking tot de activiteiten van het bedrijf;
- beheerd worden als een goede huisvader: overbodige uitgaven zijn niet toegestaan;
- nieuwe goederen zijn: investeringen in tweedehandsmeubilair of -materiaal geven geen recht op een premie (met uitzondering van tweedehandsgoederen gekocht van een professional van wie de activiteit bestaat uit de verkoop, recuperatie, opwaardering, het hergebruik of de recyclage van dergelijke goederen, met een waarborg van zes maanden);
- eigendom zijn van het bedrijf: investeringen bestemd voor verhuur zijn niet toegestaan (behalve als de verhuring van deze investering hoort bij een dienst aangeboden door de begunstigde);
- aangewend worden door het bedrijf in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (investeringen die verband houden met de export zijn bijvoorbeeld niet toegestaan);
- uitgevoerd worden in overeenstemming met de van kracht zijnde wetgeving en regelgeving;

- als vaste activa geboekt zijn in de jaarrekeningen (rechtspersonen) of in de tabel met afschrijvingen (natuurlijke personen).

Specifieke voorwaarden

Bij leasing

- Deze investeringen moeten bij de materiële vaste activa worden ondergebracht.

Bij een gemengd gebruik van een gebouw

- Enkel investeringen die betrekking hebben op het beroepsgedeelte gebruikt door de begunstigde zijn toegestaan.

Voor niet-rollend roerend materiaal

- De transport-, installatie en montagekosten zijn toegestaan, voor zover die geboekt worden als materiële vaste activa.

Bedragen en plafonds

- 40% van het bedrag van de toegestane investeringen;
- Premie van max. € 10000 per kalenderjaar;
- Max. 1 premie voor de beveiliging van de onderneming, per vestigingseenheid.

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. Vul vóór de aanvang van de werken/investeringen, d.w.z. vóór de ondertekening van eender welke bestelbon, een eerste formulier en de bijbehorende bijlagen in en stuur het door.
2. Vanaf de datum van de ontvangstbevestiging hebt u zes maanden de tijd om de investeringen uit te voeren en te betalen (facturen van minimaal € 500 excl. btw) en een formulier voor een tweede premieaanvraag met bijbehorende bijlagen (facturen en andere documenten) door te sturen.
3. Brussel Economie en Werkgelegenheid betaalt de premie in één keer.

Premie voor de terugwinning van materialen of objecten, of besparing van grondstoffen

Terugbetaling van 40% op een investering in materiaal dat bepaalde circulaire activiteiten bevordert.

BEGUNSTIGDEN

De premie is bedoeld voor micro-, kleine en middelgrote ondernemingen die actief zijn in bepaalde activiteitensectoren en circulaire activiteiten als maatschappelijk doel hebben.

TUSSENKOMST

Gesubsidieerde uitgaven

De premie is bestemd voor bedrijven die circulaire activiteiten als maatschappelijk doel hebben, maar niet erkend zijn als 'circulaire onderneming'.

Om een premie te kunnen krijgen, moet het aangekochte materiaal:

- meteen mogelijk maken om:
 - > ofwel voorwerpen of reststoffen in te zamelen, te sorteren, op te slaan en te valueren, anders dan in de vorm van energie (enkel reparatie of creatie van producten);
 - > ofwel minstens 20% te besparen op de kostprijs van grondstoffen, met uitzondering van voorzieningen om energie of water te besparen.
- minimaal € 5000 kosten.

Deze investering moet:

- noodzakelijk zijn met betrekking tot de activiteiten van het bedrijf;
- beheerd worden als een goede huisvader: overbodige uitgaven zijn niet toegestaan;
- een nieuw goed zijn: investeringen in tweedehandsmeubilair of -materiaal geven geen recht op een premie (met uitzondering van tweedehandsgoederen gekocht van een professional van wie de activiteit bestaat uit de verkoop, recuperatie, opwaardering, het hergebruik of de recyclage van dergelijke goederen, met een waarborg van zes maanden);
- eigendom zijn van het bedrijf: investeringen bestemd voor verhuur zijn niet toegestaan (behalve als de verhuur van deze investering hoort bij een dienst aangeboden door de begunstigde);
- uitgevoerd worden in overeenstemming met de van kracht zijnde wetgeving en regelgeving;
- als vaste activa geboekt zijn in de jaarrekeningen (rechtspersonen) of in de tabel met afschrijvingen (natuurlijke personen).

Specifieke voorwaarden

Bij leasing

- Deze investeringen moeten bij de materiële vaste activa worden ondergebracht.

Voor niet-rollend roerend materiaal

- De transport-, installatie en montagekosten zijn toegestaan, voor zover die geboekt worden als materiële vaste activa.

Bedragen en plafonds

- 40% van het bedrag van de toegestane investeringen;
- Premie van max. € 80000 per kalenderjaar.

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. Vul vóór de aanvang van de werken/investeringen, d.w.z. vóór de ondertekening van eender welke bestelbon, een eerste formulier en de bijbehorende bijlagen in en stuur het door.
2. Vanaf de datum van de ontvangstbevestiging hebt u zes maanden de tijd om de investeringen uit te voeren en te betalen (facturen van minimaal € 500 excl. btw) en een formulier voor een tweede premieaanvraag met bijbehorende bijlagen (facturen en andere documenten) door te sturen.
3. Brussel Economie en Werkgelegenheid betaalt u de premie in één keer uit als uw bedrijf minder dan vier jaar oud is of als de premie minder dan € 25000 bedraagt. Anders wordt de premie in twee keer over twee begrotingsboekjaren uitbetaald.

Premie om normen na te leven

Terugbetaling van 40% van een gemaakte investering om een kwaliteits-, veiligheids- of hygiënische norm na te leven.

BEGUNSTIGDEN

De premie is bedoeld voor de micro-, kleine en middelgrote ondernemingen die actief zijn in bepaalde activiteitensectoren.

TUSSENKOMST

Gesubsidieerde uitgaven

U kunt een premie krijgen als u een machine of uitrusting koopt of een vestigingseenheid herinricht om de productiewijze van uw producten aan een milieu-, kwaliteits-, veiligheids- of hygiënenorm aan te passen (bv. aanpassing aan de HACCP-normen vereist door het FAVV).

Deze investeringen moeten:

- tussen € 5000 en € 80000 bedragen;
- het voorwerp uitmaken van een aanvraag van minimaal twee jaar na de oprichting of wijziging van de vestigingseenheid.
- noodzakelijk zijn met betrekking tot de activiteiten van het bedrijf;
- beheerd worden als een goede huisvader: overbodige uitgaven zijn niet toegestaan;
- nieuwe goederen zijn: investeringen in tweedehandsmeubilair of -materiaal geven geen recht op een premie (met uitzondering van tweedehandsgoederen gekocht van een professional van wie de activiteit bestaat uit de verkoop, recuperatie, opwaardering, het hergebruik of de recyclage van dergelijke goederen, met een waarborg van zes maanden);
- eigendom zijn van het bedrijf: investeringen bestemd voor verhuur zijn niet toegestaan (behalve als de verhuring van deze investering hoort bij een dienst aangeboden door de begunstigde);

- aangewend worden door het bedrijf in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (investeringen die verband houden met de export zijn bijvoorbeeld niet toegestaan);
- uitgevoerd worden in overeenstemming met de van kracht zijnde wetgeving en regelgeving;
- als vaste activa geboekt zijn in de jaarrekeningen (rechtspersonen) of in de tabel met afschrijvingen (natuurlijke personen).

Specifieke voorwaarden

Bij leasing

- Deze investeringen moeten bij de materiële vaste activa worden ondergebracht.

Bij een gemengd gebruik van een gebouw

- Enkel investeringen die betrekking hebben op het beroepsgedeelte gebruikt door de begunstigde zijn toegestaan.

Voor niet-rollend roerend materiaal

- De transport-, installatie en montagekosten zijn toegestaan, voor zover die geboekt worden als materiële vaste activa.

Bedragen en plafonds

- 40% van het bedrag van de toegestane investeringen;
- Premie van max. € 32000 per kalenderjaar;
- Max. 1 keer steun voor het zich aanpassen aan een bepaalde norm bij een bepaalde vestigingseenheid.

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. Vóór de aanvang van de werken/investeringen, d.w.z. vóór de ondertekening van eender welke bestelbon, moet u:
 - > Van een onafhankelijk expert een verslag gekregen hebben dat uitmaakt welke investeringen noodzakelijk geworden zijn met het oog op de aanpassing aan de normen;
 - > Zodra u dit verslag hebt ontvangen, kunt u een eerste formulier invullen. U moet verschillende bijlagen bij uw formulier voegen.

2. Vanaf de datum van de ontvangstbevestiging hebt u zes maanden de tijd om de investeringen uit te voeren en te betalen (facturen van minimaal € 500 excl. btw) en een formulier voor een tweede premieaanvraag met bijbehorende bijlagen (facturen en andere documenten) door te sturen.
3. Brussel Economie en Werkgelegenheid betaalt u de premie in één keer uit als uw bedrijf minder dan vier jaar oud is of als de premie minder dan € 25000 bedraagt. Anders wordt de premie in twee keer over twee begrotingsboekjaren uitbetaald.

Premie voor een verplichte investering bij burenhinder, een vervuilde site of voor beplantingen

Terugbetaling van 40% van de kosten van verplichte werken bij burenhinder, een vervuilde site of voor beplantingen.

BEGUNSTIGDEN

De premie is bedoeld voor de ondernemingen die actief zijn in bepaalde activiteitensectoren.

TUSSENKOMST

Gesubsidieerde uitgaven

U kunt een premie krijgen als de inrichting of aankoop:

- wordt opgelegd door een gerechtelijke of administratieve beslissing, een norm of een vergunning;
- verband houdt met één van de volgende gevallen:
 - > burenhinder (belemmering van het zicht, blokkering van de lichtinval, geluidsoverlast of lichtvervuiling);
 - > reiniging van vervuilde sites of de behandeling van verontreinigde gronden;
 - > beplantingen, groendaken en groene gevels, voor zover die geen stedenbouwkundige lasten vormen;
- minimaal € 5000 kost.

Deze investering moet:

- beheerd worden als een goede huisvader: overbodige uitgaven zijn niet toegestaan;
- een nieuw goed zijn: investeringen in tweedehandsmeubilair of -materiaal geven geen recht op een premie (met uitzondering van tweedehandsgoederen gekocht van een professional van wie de activiteit bestaat uit de verkoop, recuperatie, opwaardering, het hergebruik of de recyclage van dergelijke goederen, met een waarborg van zes maanden);

- uitgevoerd worden in overeenstemming met de van kracht zijnde wetgeving en regelgeving;
- als vaste activa geboekt zijn in de jaarrekeningen (rechtspersonen) of in de tabel met afschrijvingen (natuurlijke personen).

Specifieke voorwaarden

Bij leasing

- Deze investeringen moeten bij de materiële vaste activa worden ondergebracht.

Bij een gemengd gebruik van een gebouw

- Enkel investeringen die betrekking hebben op het beroepsgedeelte gebruikt door de begunstigde zijn toegestaan.

Voor niet-rollend roerend materiaal

- De transport-, installatie en montagekosten zijn toegestaan, voor zover die geboekt worden als materiële vaste activa.

Bedragen en plafonds

- 40% van het bedrag van de toegestane investeringen;
- Premie van max. € 80000 per kalenderjaar.

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. Vul vóór de aanvang van de werken/investeringen, d.w.z. vóór de ondertekening van eender welke bestelbon, een eerste formulier en de bijbehorende bijlagen in en stuur het door.
2. Vanaf de datum van de ontvangstbevestiging hebt u zes maanden de tijd om de investeringen uit te voeren en te betalen (facturen van minimaal € 500 excl. btw) en een formulier voor een tweede premieaanvraag met bijbehorende bijlagen (facturen en andere documenten) door te sturen.
3. Brussel Economie en Werkgelegenheid betaalt u de premie in één keer uit als uw bedrijf minder dan vier jaar oud is of als de premie minder dan € 25000 bedraagt. Anders wordt de premie in twee keer over twee begrotingsboekjaren uitbetaald.

Premie voor een investering ter bevordering van de toegankelijkheid van het bedrijf

Terugbetaling van 40% van de kost van de werken en aankopen van uitrusting om de toegang tot de bedrijfsruimten voor oudere mensen, mensen met beperkte mobiliteit en kinderwagens te faciliteren.

BEGUNSTIGDEN

De premie is bedoeld voor de micro-, kleine en middelgrote ondernemingen die actief zijn in bepaalde activiteitensectoren.

TUSSENKOMST

Gesubsidieerde uitgaven

De premie betreft de installatie van elementen of de aanpassing van bestaande installaties om de toegang tot uw vestiging voor oudere mensen, mensen met beperkte mobiliteit en kinderwagens te faciliteren. De toegelaten investeringen betreffen de aankoop van machines en uitrusting of de inrichting van uw bedrijf.

Deze investeringen moeten:

- minimaal € 3000 bedragen;
- noodzakelijk zijn met betrekking tot de activiteiten van het bedrijf;
- beheerd worden als een goede huisvader: overbodige uitgaven zijn niet toegestaan;
- nieuwe goederen zijn: investeringen in tweedehandsmeubilair of -materiaal geven geen recht op een premie (met uitzondering van tweedehandsgoederen gekocht van een professional van wie de activiteit bestaat uit de verkoop, recuperatie, opwaarderend, het hergebruik of de recyclage van dergelijke goederen, met een waarborg van zes maanden);
- uitgevoerd worden in overeenstemming met de van kracht zijnde wetgeving en regelgeving;
- als vaste activa geboekt zijn in de jaarrekeningen (rechtspersonen) of in de tabel met afschrijvingen (natuurlijke personen).

Specifieke voorwaarden

Bij leasing

- Deze investeringen moeten bij de materiële vaste activa worden ondergebracht.

Bij een gemengd gebruik van een gebouw

- Enkel investeringen die betrekking hebben op het beroepsgedeelte gebruikt door de begunstigde zijn toegestaan.

Voor niet-rollend roerend materiaal

- De transport-, installatie en montagekosten zijn toegestaan, voor zover die geboekt worden als materiële vaste activa.

Bedragen en plafonds

- 40% van het bedrag van de toegestane investeringen;
- Premie van max. € 80000 per kalenderjaar.

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. Vul vóór de aanvang van de werken/investeringen, d.w.z. vóór de ondertekening van eender welke bestelbon, een eerste formulier en de bijbehorende bijlagen in en stuur het door.
2. Vanaf de datum van de ontvangstbevestiging hebt u zes maanden de tijd om de investeringen uit te voeren en te betalen (facturen van minimaal € 500 excl. btw) en een formulier voor een tweede premieaanvraag met bijbehorende bijlagen (facturen en andere documenten) door te sturen.
3. BrusselEconomieenWerkgelegenheidbetaalt u de premie in één keer uit als uw bedrijf minder dan vier jaar oud is of als de premie minder dan € 25000 bedraagt. Anders wordt de premie in twee keer over twee begrotingsboekjaren uitbetaald.

ZEUS-vestigingssteun

Terugbetaling van 50% van de gemeentebelasting op de kantoren van uw vestigingseenheid gelegen in de Zone van Economische Uitbouw in de Stad.

BEGUNSTIGDEN

De premie is bedoeld voor Brusselse ondernemingen die een vestigingseenheid hebben in een Zone van Economische Uitbouw in de Stad hebben. Deze zone omvat straten in de gemeenten Anderlecht, Brussel, Vorst en Sint-Jans-Molenbeek (zie www.premieskmo.brussels). Deze ondernemingen:

- zijn bovendien actief in welbepaalde activiteitensectoren;
- zijn bovendien onderworpen aan een gemeentebelasting op hun kantoren;
- oefenen bovendien effectief een economische activiteit uit in hun vestigingseenheid en beschikken in deze activiteit over menselijke middelen en eigen goederen zijn die specifiek voor die activiteit zijn bedoeld.

TUSSENKOMST

Gesubsidieerde uitgaven

U kunt steun krijgen als u minstens 1.000 € gemeentebelasting hebt moeten betalen op de kantoren van uw vestigingseenheid gelegen in de Zone van Economische Uitbouw in de Stad.

Bedragen en plafonds

- 50% van de gemeentebelasting op de kantoren
- Max. € 5.000 per steunaanvraag

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. Vul het formulier en de bijlagen in en verzend deze **binnen de drie maanden na de datum van het aanslagbiljet voor de gemeentebelasting** dat betrekking heeft op het aanslagjaar dat onmiddellijk aan de steunaanvraag voorafgaat. U ontvangt nadien een ontvangstbewijs binnen de maand.
2. Brussel Economie en Werkgelegenheid betaalt de steun in één keer.

Consultancy premie

Terugbetaling van 40 tot 60% van de kosten van een consultancyopdracht om de activiteit van uw onderneming te verbeteren, te herlanceren of te transformeren.

BEGUNSTIGDEN

De premie is bedoeld voor de micro-, kleine en middelgrote ondernemingen die actief zijn in bepaalde bedrijfssectoren, en waarvan het project voldoet aan onderstaande omschrijving.

TUSSENKOMST

Gesubsidieerde uitgaven

De consultancyopdracht moet:

- betrekking hebben op één van de volgende domeinen:
 - veranderingen in de productie;
 - een marktstudie voor de lancering van nieuwe producten of bij de betreding van een nieuwe markt;
 - een juridische studie;
 - een technische haalbaarheidsstudie;
 - de digitalisering, IT-beveiliging (uitgezonderd de opdrachten met betrekking tot de ontwikkeling van een website of een e-commerceplatform);
 - steun op vlak van het bestuur;
 - een diversiteitsplan;
 - het participatieve bestuur via betrokkenheid van de werknemers bij de besluitvorming;
 - burn-outpreventie bij werknemers;
 - een diagnose in het kader van de overname van een onderneming;
 - de overgang naar de circulaire economie (onder andere het verminderen van de ecologische voetafdruk van uw onderneming)
 - de implementering van een herstelplan.
- een uitzonderlijk karakter hebben en dienen om een specifiek probleem op te lossen (niet-permanente en niet-regelmatige uitbesteding).
- minder dan 6 maanden duren.

De consultant die de opdracht uitvoert:

- heeft als hoofdactiviteit de verlening van de consultancydiensten in kwestie;
- is gespecialiseerd in het betrokken domein;
- oefent sinds ten minste 2 jaar zijn consultancyactiviteiten uit;
- is onafhankelijk van uw bedrijf;
- heeft voor uw onderneming in de laatste twee jaren nooit een gesubsidieerde consultancy-opdracht uitgevoerd.

Bedragen en plafonds

- 40% van het bedrag van de externe consultancyopdracht;
- Vermeerdering van 10% of 20% als aan één of meerdere voorwaarden wordt voldaan (voor meer informatie: www.premieconsultancy.brussels);
- Premie van max. € 10000 per kalenderjaar;
- Min. tussenkomst per aanvraag/opdracht: € 500;
- Max. 5 gesubsidieerde opdrachten per kalenderjaar.

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. Vul voor de start van de opdracht het formulier en de bijbehorende bijlagen in en verzend dit.
2. De opdracht kan pas van start gaan vanaf de datum van de ontvangstbevestiging, en ten laatste drie maanden na de kennisgeving van het toekenningsbesluit.
3. Nadat de opdracht is voltooid, hebt u drie maanden de tijd om de bewijsstukken door te sturen voor het verkrijgen van de premie. Deze zal u in één keer worden uitbetaald.

Opleidingspremie

Terugbetaling van 40 tot 70% van de opleidingskosten van uw personeel.

BEGUNSTIGDEN

De premie is bedoeld voor micro-, kleine en middelgrote ondernemingen die actief zijn in bepaalde activiteitensectoren.

TUSSENKOMST

Gesubsidieerde uitgaven

U kunt een premie ontvangen ter financiering van een deel van de opleidingskosten van elk personeelslid van uw onderneming, met uitzondering van uitzendkrachten en jobstudenten.

De opleiding moet:

- de verbetering van de werking of de economische ontwikkeling van uw onderneming beogen;
- maximaal 6 maanden duren;
- een uitzonderlijk of dringend karakter hebben.

Worden uitgesloten:

- de opleidingen die betrekking hebben op het dagelijks, gewoonlijk of terugkerend beheer;
- de opleidingen die betrekking hebben op een investering;
- de opleidingen die betrekking hebben op medische praktijken;
- de opleidingen die gevolgd worden om te voldoen aan bindende opleidingsnormen;
- conferenties en seminars.

De opleidingsorganisatie:

- heeft als kernactiviteit het aanbieden van opleidingen, zoals bedoeld in NACE code 85;
- oefent sinds ten minste twee jaar zijn opleidingsactiviteiten uit;
- is onafhankelijk van uw onderneming;
- heeft sinds twee jaar geen subsidieerde opleiding meer gegeven voor uw bedrijf.

Bedragen en plafonds

- Premiepercentage voor het inschrijvingsgeld en de kosten voor het geschreven lesmateriaal:
 - > Taal-, management-, marketing-, technische, juridische, enz. opleidingen: 40%. Vermeerdering van 10% of 20% als aan één of meerdere voorwaarden wordt voldaan (voor meer informatie: www.premieopleiding.brussels);
 - > Opleiding met betrekking tot de circulaire economie: 70% indien micro- of kleine onderneming, en 60% indien middelgrote onderneming;
- Maximumpercentage van de premie, alle staatssteun samen voor dezelfde uitgaven: 70% indien micro- of kleine onderneming, en 60% indien middelgrote onderneming;
- Premie van max. € 10000 per kalenderjaar voor micro- of kleine onderneming en premie van max. € 15000 per kalenderjaar voor middelgrote onderneming;
- Min. tussenkomst per opleiding/aanvraag: € 500;
- Max. 5 gesubsidieerde opleidingen per kalenderjaar.

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. Vul uw aanvraagdossier in en verzend dit ten laatste één maand voor de start van de opleiding.
2. U zult binnen de maand een ontvangstbevestiging ontvangen.
3. Na de opleiding hebt u drie maanden de tijd om de factuur en het betalingsbewijs door te sturen naar Brussel Economie en Werkgelegenheid om de premie te ontvangen. Deze zal in één keer aan u worden uitgekeerd.

Opleidingspremie: industriële omschakeling

Terugbetaling tot 40% van de opleidingskosten van uw personeel voor een industrieelreconversieproject.

BEGUNSTIGDEN

De premie is voor iedere onderneming bedoeld die:

- al minstens 10 jaar ingeschreven is bij de Kruispuntbank van Ondernemingen;
- minstens 10 voltijdse werknemers tewerkstelt met een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur (met uitzondering van uitzendkrachten);
- actief is in welbepaalde productieactiviteiten (zie www.premieskmo.brussels);
- over een omschakelingsplan beschikt;
- noch in moeilijkheden verkeert, noch betrokken is bij een procedure voor de terugvoering van toegekende steun.

TUSSENKOMST

Gesubsidieerde uitgaven

U kunt steun krijgen als de opleiding rechtstreeks bijdraagt aan de verwezenlijking van een industrieelomschakelingsproject, dat de wijziging beoogt van de productieprocessen van bestaande producten of de productie van nieuwe producten.

Worden uitgesloten: conferenties en seminars alsook sommige opleidingen (zie www.premieskmo.brussels).

De premie dekt de personeelskosten van de opleiders (max. € 900/opleider), de personeelskosten van de deelnemers (max. € 40/uur/deelnemer) en de verplaatsingskosten van beide doelgroepen.

De in aanmerking komende uitgaven moeten minimaal 20.000 euro bedragen.

Bedragen en plafonds

- Premiepercentage: 40% voor micro-, kleine en middelgrote ondernemingen en 30% voor grote ondernemingen.
- Maximumperscentage van de premie, alle staatssteun samen voor dezelfde uitgaven: 70% voor micro- of kleine ondernemingen, 60% voor middelgrote ondernemingen en 50% voor grote ondernemingen.
- Max. € 350.000 en € 500.000 per kalenderjaar voor een omschakelingsproject in een ontwikkelingszone (zie www.premieskmo.brussels).

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. Stuur een eerste ingevuld formulier **vóór de uitvoering van het project**. Als het formulier ontvankelijk is, zal het ter advies worden voorgelegd aan hub.brussels. Binnen de maand na de ontvangst van het advies van hub.brussels deelt Brussel Economie en Werkgelegenheid zijn beslissing tot voorafgaande toelating mee.
2. Vanaf de kennisgevingsdatum van de positieve beslissing over uw steunaanvraag hebt u vijftien maanden uw project te verwezenlijken en te betalen, én om het definitieve ingevulde aanvraagformulier met bijlagen terug te sturen.
3. Brussel Economie en Werkgelegenheid betaalt de steun in één, twee of drie keer terug naargelang het bedrag.

Competenties-erkenningspremie

Terugbetaling van maximaal € 15 000 in het kader van de erkenning van de competenties van de werknemers.

BEGUNSTIGDEN

De premie is bedoeld voor Brusselse ondernemingen die actief zijn in bepaalde activiteitensectoren, met uitzondering van de centra voor de erkenning van competenties. Ondernemingen die geherstructureerd worden, zijn uitgesloten.

TUSSENKOMST

Gesubsidieerde uitgaven

U kunt een premie verkrijgen om de organisatiekosten te dekken van proeven voor de erkenning van competenties.

Kunnen kandidaat zijn voor deze proeven:

- de in een Brusselse vestigingseenheid van uw onderneming tewerkgestelde werknemers;
- de in een Brusselse vestigingseenheid van een andere onderneming tewerkgestelde werknemers;
- de als niet-werkende werkzoekende bij Actiris ingeschreven personen.

Uw onderneming moet, met de hulp van een centrum voor de erkenning van competenties, een minimaal aantal proeven per jaar organiseren:

- Micro- of kleine onderneming: minimaal 2 proeven;
- Middelgrote of grote bedrijven: minimaal 10 proeven.

Minimaal één van de georganiseerde proeven moet door **een van uw werknemers** afgelegd worden. Het volstaat niet louter lokalen en voorzieningen ter beschikking te stellen.

De premie wordt toegekend voor alle proeven die de begunstigde organiseert over een periode van twaalf maanden.

Bedragen en plafonds

- € 600 per proef over een periode van twaalf maanden;
- Een maximale tegemoetkoming van € 15 000 per kalenderjaar.

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. Stuur het ingevulde aanvraagformulier voor de premie en de bijlagen ervan uiterlijk 15 maanden na de datum van de eerste proef door.
2. U zult binnen de maand een ontvangstbevestiging ontvangen.
3. BrusselEconomieenWerkgelegenheid betaalt de premie in één keer.

Aanwervingspremie: groeiplan

Premie van € 20 000 of € 35 000 voor het in dienst nemen van een voltijdse werknemer in het kader van een groeiplan.

BEGUNSTIGDEN

De premie is bedoeld voor micro- en kleine ondernemingen die:

- al minstens drie jaar ingeschreven zijn bij de Kruispuntbank van Ondernemingen;
- actief zijn in welbepaalde activiteitensectoren;
- een omzetverhoging van minstens 60% aantonen op basis van de laatste twaalf btw-aangiften, ofwel een stijging met minstens 60% van het aantal voltijdse werknemers over de 36 maanden die de aanvraag voorafgaan;
- reeds minstens drie personen tewerkstellen op het ogenblik van de aanvraag (met uitzondering van uitzendkrachten). Minstens één daarvan moet voltijds in dienst zijn met een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd;
- in de groei begeleid worden door hub.brussels;
- beschikken over een driejarig groeiplan.

TUSSENKOMST

Gesubsidieerde uitgaven

U kan een premie ontvangen als u een **nieuwe voltijdse werknemer in dienst neemt voor onbepaalde tijd** in het kader van de verwezenlijking van een economisch groei-project. De gerekruteerde werknemer heeft nog nooit eerder voor uw bedrijf gewerkt.

Om voor de premie in aanmerking te komen, moet u beschikken over een **driejarig groeiplan** dat het volgende omvat:

- een bedrijfsplan (met een voorstelling van uw onderneming en uw project, een marktanalyse, de strategie van uw onderneming en een financieringsplan);
- uitleg over de relevantie van de steun om het groeiplan te verwezenlijken;

- de beschrijving van het aan te werven profiel.

Uw onderneming moet zich ertoe verbinden de vacature aan Actiris mee te delen.

Bedragen en plafonds

- Na het eerste jaar: € 20000;
- Na het tweede jaar: € 15000;
- Max. 1 premie om de 3 jaar (nieuwe bijstand is alleen mogelijk als u op het moment van de nieuwe aanvraag drie voltijdse werknemers extra in dienst heeft ten opzichte van de vorige aanvraag).

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. Verzend het formulier samen met het advies van hub.brussels over uw project.
2. Wanneer u de ontvangstbevestiging hebt gekregen, mag u de arbeidsovereenkomst met de nieuwe werknemer sluiten. Laatstgenoemde moet uiterlijk zeven maanden na de datum van het ontvangstbewijs in dienst treden.
3. Ten laatste zes maanden na het einde van elk tewerkstellingsjaar zendt u de bewijsstukken.

Aanwervingspremie: circulaire economieproject

Premie van € 20 000 of € 35 000 voor het in dienst nemen van een voltijdse werknemer in het kader van een kringlooeconomieproject.

BEGUNSTIGDEN

De premie is bedoeld voor kleine en middel-grote ondernemingen die:

- al minstens één jaar ingeschreven zijn bij de Kruispuntbank van Ondernemingen;
- actief zijn in welbepaalde activiteitensectoren;
- reeds minstens één werknemer tewerkstellen met een overeenkomst voor onbepaalde tijd (met uitzondering van uitzendkrachten);
- begeleid worden door hub.brussels inzake circulaire economie;
- beschikken over een circulaire economieproject¹.

TUSSENKOMST

Gesubsidieerde uitgaven

U kan een premie ontvangen als u een nieuwe voltijdse werknemer in dienst neemt voor onbepaalde tijd in het kader van de verwezenlijking van een project dat tot doel heeft het gebruik van niet-hernieuwbare onbewerkte grondstoffen te verminderen en de productie van afval te beperken. De aangeworven werknemer mag niet eerder voor uw onderneming gewerkt hebben.

Om voor de premie in aanmerking te komen, moet u beschikken over een circulaire economieproject dat het volgende omvat:

- een bedrijfsplan (met een voorstelling van uw onderneming en uw project, een marktanalyse, de strategie van uw onderneming en een financieringsplan);
- het technische en economische actieplan van het project (verwerving van de grondstoffen, ontwikkeling van de verkoop en technieken, samenwerkingsverbanden);

- uitleg over de relevantie van de steun om het circulaire economieproject te verwezenlijken;
- de beschrijving van het aan te werven profiel.

Uw onderneming moet zich ertoe verbinden de vacature aan Actiris mee te delen.

Bedragen en plafonds

- Na het eerste jaar: € 20000;
- Na het tweede jaar: € 15000;
- Max. 1 premie om de 3 jaar ontvangen (nieuwe bijstand is alleen mogelijk als u de doelstelling die in het kader van de vorige aanvraag werd vastgesteld, hebt bereikt).

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. Verzend het formulier samen met het advies van hub.brussels over uw project.
2. Wanneer u de ontvangstbevestiging hebt gekregen, mag u de arbeidsovereenkomst met de nieuwe werknemer sluiten. Laatstgenoemde moet uiterlijk zeven maanden na de datum van het ontvangstbewijs in dienst treden.
3. Ten laatste zes maanden na het einde van elk gesubsidieerd jaar zendt u de bewijsstukken.

¹ Een project dat een kringloopaanpak op het vlak van grondstoffenbeleid aantoont, waarbij een minimaal bevoorradingsniveau in gerecycleerde of teruggewonnen grondstoffen bereikt wordt.

ZEUS-aanwervingspremie

Premie van € 9 000 als u een werknemer aanwerft in de Zone van Economische Uitbouw in de Stad en hem/haar er minstens twee jaar tewerkstelt.

BEGUNSTIGDEN

De premie is bedoeld voor de Brusselse ondernemingen die actief zijn in bepaalde activiteitensectoren en die een vestigingseenheid hebben in de Zone van Economische Uitbouw in de Stad. Deze zone omvat straten in de gemeenten Anderlecht, Brussel, Vorst en Sint-Jans-Molenbeek (zie www.premieskmo.brussels).

TUSSENKOMST

Gesubsidieerde uitgaven

Om de premie te verkrijgen, moet uw onderneming een nieuwe werknemer aanwerven die:

- minstens zes maanden in de **Zone van Economische Uitbouw in de Stad** **gedomicilieerd** is op het ogenblik van de aanwerving;
- voor onbepaalde duur of voor minstens twee jaar voltijds in dienst genomen wordt binnen een vestiging die gelegen is in de Zone van Economische Uitbouw in de Stad.

Uw onderneming moet de werknemer minstens twee jaar tewerkstellen.

Bedragen en plafonds

- Na het eerste tewerkstellingsjaar: € 3000;
- Na het tweede tewerkstellingsjaar: € 6000;
- Eén premie per aangeworven werknemer;
- Maximaal drie gesubsidieerde “ZEUS-aanwervingen” per kalenderjaar.

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. Stuur het ingevulde aanvraagformulier voor de premie en de bijlagen ervan **uiterlijk twee maanden na de datum van ondertekening van de arbeidsovereenkomst** door.
2. U zult binnen de maand een ontvangstbevestiging ontvangen.
3. Na elk tewerkstellingsjaar heeft u drie maanden om de bewijsstukken te versturen en de betaling van de premie aan te vragen.

Kinderdagverblijfpremie

Premie van € 4 000 per gereserveerde plaats die door een kind van een van uw personeelsleden ingenomen wordt.

BEGUNSTIGDEN

De premie is bedoeld voor zelfstandigen, micro-, kleine en middelgrote ondernemingen die in welbepaalde activiteitensectoren actief zijn.

TUSSENKOMST

Gesubsidieerde uitgaven

U kunt een premie van € 4000 verkrijgen per gereserveerde plaats die door een kind (tot 3 jaar) van een van uw personeelsleden ingenomen wordt.

De crèche waar het kind opgevangen wordt, moet:

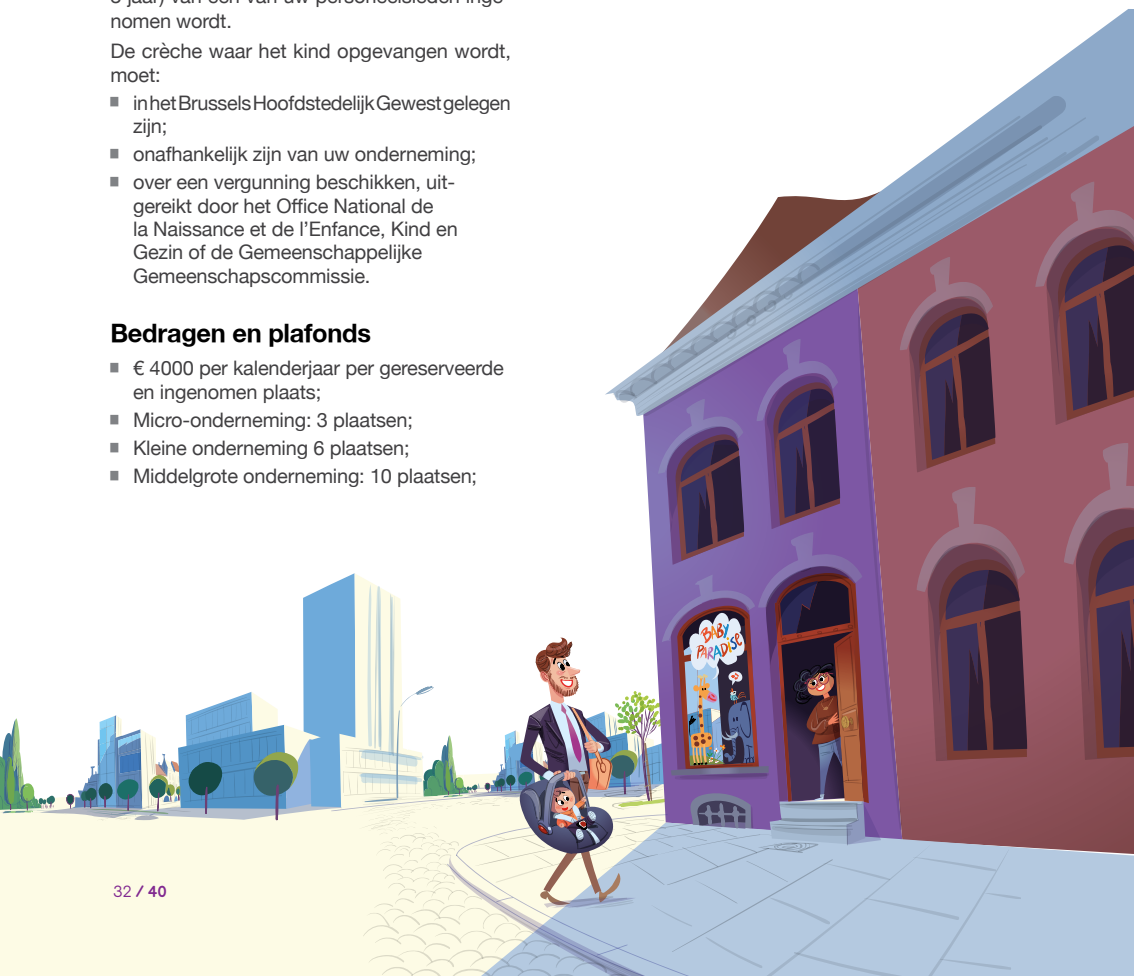
- in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gelegen zijn;
- onafhankelijk zijn van uw onderneming;
- over een vergunning beschikken, uitgereikt door het Office National de la Naissance et de l'Enfance, Kind en Gezin of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Bedragen en plafonds

- € 4000 per kalenderjaar per gereserveerde en ingenomen plaats;
- Micro-onderneming: 3 plaatsen;
- Kleine onderneming 6 plaatsen;
- Middelgrote onderneming: 10 plaatsen;

TERMIJNEN EN MODALITEITEN

1. Verzend het formulier samen met de factuur van het innemen van een plaats in de kinderopvang en het betalingsbewijs uiterlijk vier maanden na de begindatum van de opvang van het kind.
2. U zult binnen de maand een ontvangstbevestiging ontvangen.
3. Brussel Economie en Werkgelegenheid betaalt de premie in één keer.

Micro, klein, middelgroot of groot: hoe bepaalt u de omvang van uw onderneming?

Om de omvang van uw onderneming te bepalen dient u met volgende factoren rekening te houden:

- > het aantal voltijdse equivalente werknemers (VTE);
- > het zakencijfer of het balanstotaal;
- > de eventuele banden van uw onderneming met andere bedrijven.

De omvang van uw onderneming bepalen

Categorie*	Voltijdse equivalente werknemers (VTE)	Omzet**	Balanstotaal**
Micro-onderneming	< 10	≤ 2 miljoen €	≤ 2 miljoen €
Kleine onderneming	< 50	≤ 10 miljoen €	≤ 10 miljoen €
Middelgrote onderneming	< 250	≤ 50 miljoen €	≤ 43 miljoen €
Grote onderneming	≥ 250	> 50 miljoen €	> 43 miljoen €

* Om van de ene categorie naar een andere over te gaan, dient één van de drempels overschreden te zijn gedurende twee boekjaren.

** De onderneming mag zelf bepalen welke drempel in aanmerking wordt genomen (omzet of balanstotaal).

OPGELET

Indien uw onderneming, zelfs gedeeltelijk (25% of meer) tot een groep behoort, zal daar rekening mee gehouden worden om de reële omvang te bepalen. Hetzelfde geldt indien uw onderneming aandelen van een andere firma in handen heeft of stemrecht in andere bedrijven heeft. Bovendien, bedrijven van éénzelfde activiteitssector die in handen zijn van dezelfde natuurlijke personen vormen een groep.

Toegestane sectoren per premie

Toegestane (✓) en uitgesloten (—) sectoren

NACE codes	SECTOREN	BEDRIJFS-PROJECT ¹	AANKOOP EN WERKEN ²	CONSULTANCY, OPLEIDING EN HR ³	COWORKING	COMPETENTIES-ERKENNING
A (01 tot 03)	Landbouw, bosbouw en visserij	✓	—	—	—*	—
	Uitzondering: ondersteunende activiteiten (01.610 + 01.620)	✓	✓	✓	✓	✓
B (05 tot 09)	Winning van delfstoffen	—	—	—	—	✓
C (10 tot 33)	Industrie	✓	✓	✓	✓	✓
	Uitzondering: cokesovenproducten (19.100), synthetische en kunstmatige vezels (20.600), ijzer, staal en ferrolegeringen (24.100), bouw van schepen (30.110 + 30.120 + 33.150)	—	—	—	—	✓
D (35)	Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	✓	—	✓	✓	✓
E (36 tot 39)	Productie en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	✓	✓	✓	✓	✓
	Uitzondering: winning, behandeling en distributie van water (36.000)	✓	—	✓	✓	✓

BEDRIJFSPROJECTPREMIES¹

- > Ideeën ontwikkelen voor het opstarten van een bedrijf
- > Het bedrijfsproject verder uitwerken
- > Project om een bedrijf over te nemen

AANKOOP- EN WERKENPREMIES²

- > Investeren (werken, materiaal, immobiel, immaterieel)
- > Onderneming beveiligen
- > Investeren om materialen of objecten terug te winnen of grondstoffen te sparen
- > Normen naleven
- > Investeren in geval van burenhinder, verontreinigd terrein of aanplantingen
- > Bedrijven toegankelijker maken
- > ZEUS-vestigingssteun

CONSULTANCY, OPLEIDING EN HR PREMIES³

- > Ontwikkelen van een website of een e-commerce platform
- > Consultancy
- > Opleiding
- > Opleiding: industriële omschakeling**
- > Kinderdagverblijf
- > Aanwerving: groeiplan
- > Aanwerving: project van circulaire economie
- > ZEUS-aanwervingspremie

* Particulieren met domicilie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die van plan zijn in deze sector een onderneming op te richten of over te nemen.

** Voor de opleidingspremie : industriële omschakeling, surf naar www.premieskmo.brussels om de toegestane sectoren te kennen.

Toegestane (✓) en uitgesloten (—) sectoren

NACE codes	SECTOREN	BEDRIJFS-PROJECT*	AANKOOP EN WERKEN*	CONSULTANCY, OPLEIDING EN HR*	COWORKING	COMPETENTIES-ERKENNING
F (41 tot 43)	Bouwnijverheid	✓	✓	✓	✓	✓
	Uitzondering: bouwprojecten (41.101 en 41.102) - micro-starters*	✓	✓	✓	✓	✓
	Uitzondering: bouwprojecten (41.101 en 41.102) - andere ondernemingen	✓	—	✓	✓	✓
G (45 tot 47)	Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	✓	✓	✓	✓	✓
	Uitzondering: handelsbemiddeling (46.110 tot 46.190)	✓	—	✓	✓	✓
	Uitzondering: apotheken (47.730) - beveiligingspremie	—	✓	—	—	✓
	Uitzondering: apotheken (47.730) - andere investeringen	—	—	—	—	✓
H (49 tot 53)	Vervoer en opslag					
	49.420 Verhuisbedrijven	✓	✓	✓	✓	✓
	49.500 Vervoer via pijpleidingen					
	52.210 Diensten in verband met vervoer te land					
	52.220 Diensten in verband met vervoer over water					
	52.230 Diensten in verband met de luchtvaart					
	52.241 Vrachtbehandeling in zeehavens					
	52.249 Overige vrachtbehandeling, exclusief in zeehavens					
	52.290 Overige vervoerondersteunende activiteiten					
	53.100 Postdiensten in het kader van de universele dienstverplichting					
	53.200 Overige postdiensten en koeriers					
	49.410 Goederenvervoer over de weg, m.u.v. verhuisbedrijven	—	—	—	—	✓

* Starter = Ondernemingen die minder dan 4 jaar ingeschreven zijn bij de Kruispuntbank Ondernemingen.

Toegestane sectoren per premie

Toegestane (✓) en uitgesloten (—) sectoren

NACE codes	SECTOREN	BEDRIJFS-PROJECT ¹	AANKOOP EN WERKEN ²	CONSULTANCY, OPLEIDING EN HR ³	COWORKING	COMPETENTIES-ERKENNING
H (49 tot 53)	49.100 Personenvervoer per spoor 49.200 Goederenvervoer per spoor 49.310 Personenvervoertelandbinnen steden of voorsteden 49.390 Overig personenvervoer te land, n.e.g. 50 Vervoer over water 51.100 Personenvervoer door de lucht 51.210 Ruimtevaart 51.220 Goederenvervoer door de lucht	✓	—	✓	✓	✓
	52.210 Diensten in verband met vervoer te land	✓	✓	✓	✓	✓
I (55 tot 56)	Verschaffen van accommodatie en maaltijden	✓	✓	✓	✓	✓
J (58 tot 63)	Informatie en communicatie	✓	✓	✓	✓	✓
K (64 tot 66)	Financiële activiteiten en verzekeringen - micro-starters*	✓	✓	✓	✓	✓
	Financiële activiteiten en verzekeringen - andere ondernemingen	✓	—	✓	✓	✓
L (68)	Exploitatie van en handel in onroerend goed - micro-starters*	✓	✓	✓	✓	✓
	Exploitatie van en handel in onroerend goed - andere ondernemingen	✓	—	✓	✓	✓

* Starter = Ondernemingen die minder dan 4 jaar ingeschreven zijn bij de Kruispuntbank Ondernemingen.

Toegestane (✓) en uitgesloten (—) sectoren

NACE codes	SECTOREN	BEDRIJFS-PROJECT*	AANKOOP EN WERKEN*	CONSULTANCY, OPLEIDING EN HR ³	COWORKING	COMPETENTIES-ERKENNING
M (69 tot 75)	Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	✓	✓	✓	✓	✓
	Uitzondering: activiteiten van notarissen (69.102) en deurwaarders (69.103)	—	—	—	—	—
	Uitzondering: activiteiten van advocaten (69.101) en overige rechtskundige dienstverlening (69.109), Activiteiten van hoofdkantoren (70.100), Adviesbureaus op het gebied van public relations en communicatie (70.210), Technische controle van motorvoertuigen (71.201), veterinaire diensten (75.000) - micro-starters*	✓	✓	✓	✓	✓
	Uitzondering: activiteiten van advocaten (69.101) en overige rechtskundige dienstverlening (69.109), Activiteiten van hoofdkantoren (70.100), Adviesbureaus op het gebied van public relations en communicatie (70.210), Technische controle van motorvoertuigen (71.201), veterinaire diensten (75.000) - andere ondernemingen	✓	—	✓	✓	✓
	Uitzondering: Bouwarchitecten (71.111)	—	✓	✓	✓	✓
N (77 tot 82)	Administratieve en ondersteunende diensten	✓	✓	✓	✓	✓
O (84)	Openbaarbestuuren, defensie; verplichte sociale verzekeringen	—	—	—	—	—
P (85)	Onderwijs	—	—	—	—	—
Q (86 tot 88)	Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	—	—	—	—	—
	Uitzondering: kinderdagverblijven en crèches (88.911 + 88.912 + 88.919) en de beschutte en sociale werkplaatsen (88.104 + 88.109 + 88.992 + 88.995)	✓	✓	✓	✓	✓
R (90 tot 93)	Kunst, amusementen, recreatie (in zoverre het hoofddoel van commerciële aard is)	✓	✓	✓	✓	✓

* Starter = Ondernemingen die minder dan 4 jaar ingeschreven zijn bij de Kruispuntbank Ondernemingen.

Toegestane sectoren per premie

Toegestane (✓) en uitgesloten (—) sectoren

NACE codes	SECTOREN	BEDRIJFS-PROJECT ¹	AANKOOP EN WERKEN ²	CONSULTANCY, OPLEIDING EN HR ³	COWORKING	COMPETENTIES-ERKENNING
S (94-96)	Overige diensten	✓	✓	✓	✓	✓
	Uitzondering: verenigingen (94)	—	—	—	—	✓
T (97 tot 98)	Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik	—	—	—	—	✓
U (99)	Extraterritoriale organisaties en lichamen	—	—	—	—	—

Verplichtingen en controles

Wanneer u hulp ontvangt, verbindt uw bedrijf zich ertoe bepaalde verplichtingen na te komen en aanvaardt u zich aan bepaalde controles te onderwerpen.

Wartoe verbindt u zich bij het verkrijgen van steun?

Indien u steun ontvangt, verbindt uw onderneming er zich toe:

- de voorwaarden voor de ontvangen steun te respecteren;
- wat de premies voor een investering betreft, om de investering minstens 5 jaar na de afronding van de investering (laatste factuur) binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te houden. De periode van behoud van de investering bedraagt tien jaar voor investeringen met betrekking tot de verwerving of bouw van een gebouw;
- wat betreft de andere steun: haar activiteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te behouden gedurende minstens 3 jaar na de toekenningsbeslissing. Particulieren die van plan zijn een onderneming op te richten, moeten zich niet houden aan deze verplichting;
- de begunstigde die in het kader van hetzelfde dossier een steun van meer dan € 20000 ontvangt, sluit een samenwerkingsovereenkomst met Actiris.

Wat gebeurt er indien u de voorwaarden niet respecteert?

Brussel Economie en Werkgelegenheid kan controles en inspecties uitvoeren. Bijvoorbeeld het verhuizen van uw bedrijf uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of het verkopen van gesubsidieerde investeringen binnen de bovengenoemde periode zijn inbreuken. In geval van niet-naleving van de verplichtingen voorziet de regelgeving sancties zoals de terugbetaling van alle of een deel van de ontvangen subsidies.

Neem contact met ons op

Ga naar www.premieskmo.brussels voor hulp.

U vindt er meer informatie en links naar de formulieren voor hulpaanvragen. U kunt ook contact opnemen met Brussel Economie en Werkgelegenheid.

TELEFONISCH

Bedrijfsprojectpremies
> **02/800.34.86**

Web- en consultancypremies
> **02/800.34.62**

Opleiding en HR premies

- Opleiding en competenties-erkenning
> **02/800.34.66**
- Aanwervingen en coworking
> **02/800.36.02**
- ZEUS-aanwerving
> **02/800.34.41**
- Kinderdagverblijf
> **02/800.34.86**

Investeringspremies

- Werken, materiaal, immobiëlen, immaterieel
> **02/800.34.28**
- Andere investeringen
> **02/800.34.41**

PER E-MAIL

Bedrijfsproject-, consultancy-, web-, HR, en opleidingspremies

- ZEUS-aanwerving, kinderdagverblijf en coworking
> **premieskmo@gob.brussels**
- Andere premies
> **consult.eco@gob.brussels**

Investeringspremies

> **expa.eco@gob.brussels**

OPGELET

De teksten in deze brochure zijn niet exhaustief en hebben louter informatieve waarde. Enkel de wetteksten (ordonnantie van 3 mei 2018 betreffende de steun ter bevordering van de economische expansie en de bijbehorende uitvoeringsbesluiten) hebben rechtskracht.

Verantwoordelijke uitgever: P. Michiels, Directeur-generaal van Brussel Economie en Werkgelegenheid, Kruidtuinlaan 20, 1035 Brussel - Editie : December 2019. Concept, design & aanpassing: www.concerto.be.